

STÁDIA VÝVOJE EGA

podle Jane Loevingerové

Ego = samostatná psychická entita či charakteristika osobnosti

inspirace:

Freud
Piaget
Kohlberg

Kritika:

Sledovala pouze jeden psychický konstrukt (jen ego)

Velmi zjednodušené

Pojmy seberegulace, morálka, empatie nesouvisí jen s egem, jsou to spíše výsledky více procesů

Stadia spíše souvisí s osobnostními charakteristikami jedince, ne s vývojem

Vývojová stadia nejsou pevně daná a univerzální

1. Symbiotické (do 2 let)

- ego ještě není vytvořené, dítě pudově uspokojuje své potřeby, symbióza s matkou

2. Impulzivní (2-3,5) "egocentrik"

- ego se orientuje na okamžité uspokojení potřeb, negativně reaguje na zákazy
- nechápe odměny a tresty, myšlení je egocentrické a černobílé

3. Self-protektivní (4-8/10) "oportunističtí"

- dítě kontroluje své impulzy, vinu spíše svaluje na druhé
- chápe morální pravidla, která považuje za neměnná

4. Stadium konformismu (8/10-14/16) "respektuje pravidla"

- formuje se svědomí a konvenční morálka, ego ovlivněno skupinou (kamarádi, rodina)
- hodnotí se skrz druhé, k činům potřebuje souhlas skupiny, vyhýbá se pocitům studu

5. Stadium sebeuvědomělosti (16-25) "výjimky povoleny"

- introspekce, sebekritika, dokáže posuzovat situace z více perspektiv, zájem o vztahy

6. Stadium svědomitosti (25+) "kritik sám sebe"

- zvnitřnění norem a pravidel, osobní morálka reflektuje jedinečnost člověka, který se stává cílevědomým a zodpovědným
- konflikt: já vs. očekávané já, rozvíjí se sebereflexe, empatie

7. Individualistické stadium "tolerantní"

- větší tolerance k sobě i ostatním, odklon od maximální výkonnosti, důraz na vztahy
- pochopení paradoxních situací, respektuje autonomii ostatních

8. Autonomní stadium "vypořádá se s konflikty"

- vysoká tolerance k nejednoznačnosti, vyřeší vnitřní i vnější konflikty, pracuje s pocity, snaha o sebe-naplnění, ego je autonomní, zná své hranice a člověk si cení vztahů

9. integrované "vyrovnání"

- dosáhne ho jen 1% osob, jde o dosažení životní moudrosti - integrování zkušeností a porozumění sobě i ostatním